

Sygn. akt I C 31/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 15 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Łęczycy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: S.S.R. Wojciech Wysoczyński

Protokolant: sekr. sąd. Katarzyna Retkowska

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2016 roku, w Ł., na rozprawie,

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko M. B. (1) i M. B. (2)

o zapłatę

1. zasądza od M. B. (1) na rzecz M. G. kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) wraz z ustawowymi odsetkami naliczanymi od dnia 30 września 2014 roku do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałej części,
3. zasądza od M. B. (1) na rzecz M. G. kwotę 242 zł (dwieście czterdzieści dwa złote) tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 180 zł (stu osiemdziesięciu złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygnatura akt I C 31/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 listopada 2014 roku, powódka M. G. wniosła o zasądzenie od pozwanych solidarnie M. B. (1) i M. B. (2) na rzecz powódki kwoty 900 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 3 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty, oraz o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych /pozew – k. 2 – 4/.

W toku postępowania zawodowy pełnomocnik powódki - adwokat popierał żądanie pozwu, wnosząc dodatkowo o zasądzenie od pozwanych na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych / protokół rozprawy k. 68 /.

W piśmie z dnia 24 sierpnia 2016 roku, pełnomocnik powódki sprecyzował żądanie pozwu wskazując, że podstawą prawną żądania objętego przedmiotowym pozwem są przepisy dotyczące bezpodstawnego wzbogacenia (art. 405 k.c.), a podstawą solidarności po stronie pozwanej jest art. 30 krio / pismo k. 58/.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa / odpowiedzi na pozew k. 28 i k. 31/.

W toku postępowania – zawodowy pełnomocnik pozwanego M. B. (1) – adwokat wniósł, o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych /protokół k.68 /.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. G. jest pracownikiem Urzędu Pocztowego w Ł. przy ul. (...). Powódka od 1 czerwca 2012 roku, jest odpowiedzialna służbowo, materialnie i karnie za wszelkie szkody wynikłe dla Skarbu Państwa i Poczty Polskiej S.A.

spowodowane działaniem, zaniechaniem działania lub zaniedbaniem wykonania obowiązków służbowych określonych zakresem jej zadań / bezsporne, zakres czynności k.74-76/.

W dniu 3 grudnia 2013 roku, powódka pełniła obowiązki kasjera nr. 19 używając datownika o cechach OA na rzecz Urzędu Pocztowego w Ł. przy ul. (...) /oświadczenie k. 42/.

W dniu 3 grudnia 2013 roku, około godziny 17.30 do okienka pocztowego w którym pracowała powódka podeszła pozwana M. B. (2). Pozwana zleciła powódce dokonanie wpłaty kwoty 900 złotych z opcją „priorytet” na podany przez siebie numer konta bankowego. Powódka przyjęła od pozwanej powyższą kwotę i wykonała dyspozycję przelewu na wskazany przez pozwaną numer rachunku bankowego, zatwierdzając transakcję w systemie / wykaz wpłat k. 8, zez. powódki na rozprawie w dniu 7.06.2016 r. 00:08:13 w związku z k. 54, zez. pozwanej na rozprawie w dniu 7.06.2016 r. 00:08:13 w związku z k. 54, zez. św. M. M. na rozprawie w dniu 7.06.2016 r. 00:20:02 /.

Po chwili pozwana M. B. (2) zmieniła stanowisko i zażądała od powódki zwrotu wpłaconej gotówki w kwocie 900 złotych. Pozwana oświadczyła, że nie będzie dokonywać wpłaty w dniu dzisiejszym z uwagi na to, że pieniądze nie zostaną zaksięgowane w dniu wpłaty.

Powódka M. G. będąc przekonana o możliwości anulowania wykonanej wpłaty wydała pozwanej M. B. (2) kwotę 900 złotych wraz z kwotą opłaty za przelew oraz poprosiła pozwaną o zwrot dowodu wpłaty. Pozwana zwróciła powódce dowód wpłaty, który to dowód w obecności pozwanej powódka zniszczyła / zez. powódki na rozprawie w dniu 7.06.2016 r. 00:08:13 w związku z k. 54, zez. pozwanej na rozprawie w dniu 7.06.2016 r. 00:08:13 w związku z k. 54, zez. św. M. M. na rozprawie w dniu 7.06.2016 r. 00:20:02 /.

Następnie powódka próbowała anulować wykonaną transakcję w systemie pocztowym e – poczta obsługującym wykonane przelewy. Z uwagi na zaksięgowanie przedmiotowej kwoty przez system, anulowanie transakcji okazało się niemożliwe /bezsporne, zez. powódki na rozprawie w dniu 7.06.2016 r. 00:08:13 w związku z k. 54, zez. św. M. M. na rozprawie w dniu 7.06.2016 r. 00:20:02 /.

System (...) przelew o godzinie 17:41 w dniu 3 grudnia 2013 roku zaksięgował wpłatę w kwocie 900 złotych dokonaną przez kasjera nr. (...)pracującego w UP w Ł. na rzecz M. B. (1) – na rachunek numer (...). Jako wpłacający została oznaczona M. B. (2) / kserokopia przelewu k. 15 akt Ds. 131/15 P.R. w Ł./.

W dniu 4 grudnia 2013 roku, o godzinie 10:59 na rachunku bankowym o numerze (...) zarejestrowanym na pozwanego M. B. (1) zaksięgowano wpłatę kwoty 900 złotych wpłaconej przez M. B. (2) w UP nr. (...)# (...) z rachunku (...) / zestawienie transakcji k. 5 akt Ds. 131/15 P.R. w Ł./.

W dniu 17 grudnia 2013 roku, powódka w Centrum (...)zgłosiła wyjaśnienie co do „usterki” z dnia 3 grudnia 2013 roku. Przedmiotowa usterka dotyczyła wpłaconej przez M. B. (2) kwoty 900 złotych / kserokopia zawiadomienia k. 37 akt Ds. 131/15 P.R. w Ł./.

Na prośbę E. W. (1) pozwana M. B. (2) stawiała się w Urzędzie Pocztowym w Ł. i przyznała że wpłacała kwotę 900 złotych na konto należące do M. B. (1). Pozwana zadeklarowała zwrot powyższej kwoty / zez. świadka E. W. na rozprawie w dniu 7.06.2016 r. 00:30:04/.

W dniu 10 grudnia 2013 roku, powódka w swym miejscu pracy realizowała czynności na stanowisku obsługi masowego nadawcy zlokalizowanym w jednym z pomieszczeń zaplecza urzędu. W tym dniu powódka nie obsługiwała klientów indywidualnych a tym samym nie przyjmowała wpłat gotówkowych w godzinach pracy urzędu / pismo k. 56/.

Poczta Polska S.A. próbowała w ramach wewnętrznej procedury odzyskać zaksięgowaną do rozliczeń międzybankowych kwotę 900 złotych. W tym celu Centrum (...)zwrócił się do Banku (...) o zwrot przekazanej kwoty. Jednak Poczta Polska S.A. nie otrzymała zwrotu żądanej kwoty /kserokopia dokumentacji k. 77-79/.

W dniu 11 marca 2014 roku, Bank (...) prowadzący rachunek bankowy pozwanego M. B. o numerze (...) zwrócił się do pozwanego o zwrot przelewu przesłanego w dniu 4 grudnia 2013 roku na rachunek pozwanego w kwocie 900 złotych przekazany z rachunku (...) – nadawca M. B. (2) /wniosek k. 6 akt Ds. 131/15 P.R. w Ł./.

W dniu 17 czerwca 2014 roku, powódka podpisała z pracodawcą Poczta Polska S.A. ugodę pozasądową w której zobowiązała się do spłaty 900 złotych wraz z ustawowymi odsetkami naliczanymi od dnia zawarcia ugody, przysługującej pracodawcy na podstawie arkusza usterek za miesiąc grudzień 2013 roku. Powódka zobowiązała się do spłaty uznanego przez siebie zadłużenia w 9 miesięcznych ratach po 100 złotych każda z rat /ugoda k.10-11/.

Powódka wypłaciła Poczcie Polskiej S.A kwotę 900 złotych / bezsporne/.

Pismem z dnia 29 września 2014 roku, powódka wezwał pozwanego M. B. (1) do zwrotu kwoty 900 złotych. Wezwanie pozwany odebrał w dniu 29 września 2014 roku / wezwanie do zapłaty wraz ze zwrotnym poświadczeniem odbioru k. 5-6/.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o dowód z zeznań świadków i dowód z przesłuchania stron oraz złożone dokumenty w szczególności kserokopie dowodów wpłat i zestawienia transakcji.

Należy stwierdzić, iż podstawowe znaczenie w niniejszym procesie miały złożone dokumenty natomiast źródła dowodowe osobowe miały znaczenie posiłkowe.

Na wiarygodność zasługują zeznania świadków M. M. i E. W.. Brak jest jakichkolwiek podstaw do kwestionowania zeznań przedmiotowych świadków. Zeznania powyższych świadków mają jednak drugorzędne znaczenie dla rozstrzygnięcia.

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanych w takim zakresie w jakim negowali oni wpłatę na konto pozwanego w dniu 3 grudnia 2013 roku kwoty 900 złotych przez pozwaną wskazując, że do zdarzenia doszło 10 grudnia 2013 roku, a wpłata dotyczyła innej kwoty.

Okoliczność tej przeczą nie tylko dowody z zeznań świadków oraz zeznania powódki, lecz również tezie tej przeczą przedstawione przez powodową dowody z dokumentów w postaci dowodów wpłat i zestawienia transakcji. Sama pozwana podczas wyjaśnień informacyjnych złożonych na rozprawie przyznała również, że wpłaty kwoty dochodzonej pozwem dokonała / zez. pozwanej na rozprawie w dniu 7.06.2016 r. 00:08:13/.

Ze złożonej dokumentacji wynika jednoznacznie, że system (...) przelew o godzinie 17:41 w dniu 3 grudnia 2013 roku, zaksięgował wpłatę w kwocie 900 złotych dokonaną przez kasjera nr. (...) pracującego w UP w Ł. na rzecz M. B. (1) – na rachunek numer (...). Jako wpłacający została oznaczona M. B. (2). W dniu 4 grudnia 2013 roku, o godzinie 10:59 na rachunku bankowym o numerze (...) zarejestrowanym na pozwanego M. B. (1) zaksięgowano wpłatę kwoty 900 złotych wpłaconej przez M. B. (2) w UP nr. (...)# (...) z rachunku (...).

Zwrócić należy uwagę, że w dniu 10 grudnia 2013 roku, powódka w swym miejscu pracy realizowała czynności na stanowisku obsługi masowego nadawcy zlokalizowanym w jednym z pomieszczeń zaplecza urzędu. W tym dniu powódka nie obsługiwała klientów indywidualnych a tym samym nie przyjmowała wpłat gotówkowych w godzinach pracy urzędu. W tym stanie rzeczy zeznania pozwanych w tym zakresie uznać należy za niewiarygodne.

Sąd Rejonowy zważył:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Zgodnie z treścią art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Do powstania roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia konieczne jest wystąpienie czterech przesłanek: zubożenia jednego podmiotu, wzbogacenia innego podmiotu, związku między zubożeniem a wzbogaceniem oraz braku podstawy prawnej wzbogacenia (tak też np. K. Pietrzykowski, w: Pietrzykowski, Komentarz KC, t. I, 2013, s. 1138, A. Ohanowicz, Niesłuszne wzbogacenie, s. 110, A. Ohanowicz, w: System PrCyw, t. III, cz. 1, 1981, s. 478).

Zgodnie z dominującym stanowiskiem, powoda obciąża jedynie ciężar dowodu w zakresie jego zubożenia, wzbogacenia pozwanego i związku między zubożeniem a wzbogaceniem. To na pozwanym ciąży dowód tego, że uzyskane przez niego wzbogacenie miało swoją podstawę prawną. (tak m.in. A. Ohanowicz, Niesłuszne wzbogacenie, s. 376, E. Łętowska, Bezpodstawne wzbogacenie, s. 153; P. Księżak, w: Osajda, KC. Komentarz, t. II, s. 314).

Jak ustalono w toku niniejszego postępowania w dniu 4 grudnia 2013 roku, o godzinie 10:59 na rachunku bankowym o numerze (...) zarejestrowanym na pozwanego M. B. (1) zaksięgowano wpłatę kwoty 900 złotych. Wpłata ta została pierwotnie dokonana przez M. B. (2), jednakże co również ustalono bezspornie, pozwana M. B. (2) po zaksięgowaniu wpłaty zmieniła stanowisko i zażądała od powódki zwrotu wpłaconej gotówki w kwocie 900 złotych. Powódka M. G. będąc przekonana o możliwości anulowania wykonanej wpłaty wydała pozwanej M. B. (2) kwotę 900 złotych. Pomimo czynionych przez powódkę starań i wszczętą przez Poczta Polska S.A. procedurę reklamacyjną do zwrotu zaksięgowanej kwoty nie doszło. Tym samym uznać należy, że na skutek zaistniałej sytuacji doszło do wzbogacenia pozwanego M. B. (1) bez podstawy prawnej.

Ostatecznie uznać należy, że podmiotem zubożonym jest w realiach niniejszej sprawy powódka M. G.. Zwrócić należy uwagę, że powódka co najmniej od 1 czerwca 2012 roku, jest odpowiedzialna służbowo, materialnie i karnie za wszelkie szkody wynikłe dla Skarbu Państwa i Poczty Polskiej S.A. spowodowane działaniem, zaniechaniem działania lub zaniedbaniem wykonania obowiązków służbowych określonych zakresem jej zadań. Na skutek zdarzenia z dnia 3 grudnia 2013 roku, doszło do przekazania kwoty 900 złotych z rachunku bankowego prowadzonego przez Poczta Polska S.A. na rachunek bankowy pozwanego. Poczta Polska S.A. próbowała w ramach wewnętrznej procedury odzyskać zaksięgowaną do rozliczeń międzybankowych kwotę 900 złotych. W tym celu Centrum (...) zwrócił się do Banku (...) o zwrot przekazanej kwoty. Jednak Poczta Polska S.A. nie otrzymała zwrotu żądanej kwoty. Mając na uwadze przywołany powyżej zakres odpowiedzialności materialnej powódki to powódka ostatecznie zmuszona była dokonać zwrotu ze swojego majątku na rzecz Poczty Polskiej S.A. kwoty 900 złotych, co też ostatecznie uczyniła. Tym samym uznać należy, że podmiotem zubożonym jest w realiach niniejszej sprawy powódka M. G. nie zaś Poczta Polska S.A. i to właśnie powódka posiada legitymację czynną do wystąpienia z powództwem z art. 405 k.c. przeciwko bezpodstawnie wzbogaconemu pozwanemu.

Wbrew stanowisku pełnomocnika powódki w sprawie nie znajduje zastosowania art. 30 KRO.

Zgodnie z treścią art. 30 § 1 KRO oboje małżonkowie są odpowiedzialni solidarnie za zobowiązania zaciągnięte przez jednego z nich w sprawach wynikających z zaspokajania zwykłych potrzeb rodziny.

Odpowiedzialność z art. 30 KRO dotyczy zobowiązań powstałych przez czynność prawną (zobowiązania zaciągnięte), a nie odpowiedzialności za inne zdarzenia prawne, choćby ich skutkiem i przyczyną było zaspokojenie potrzeb rodziny. Niezależnie od powyższego do zaksięgowania kwoty dochodzonej pozwem doszło na rachunku bankowym zarejestrowanym jedynie na pozwanego M. B. (1), nie zaś na oboje małżonków. W sprawie nie ustalono również, aby wpłacona na konto bankowe pozwanego kwota została przeznaczona na zaspokojenie zwykłych potrzeb rodziny pozwanych.

Podkreślić również należy, że w prawie polskim o istnieniu solidarności bądź o jej braku przesądza ustawa lub wola stron wyrażona w umowie. Solidarności nie domniemywa się, lecz musi ona być ustanowiona w ustawie lub w umowie. Natomiast żadna inna okoliczność nie może stanowić źródła solidarności /por. wyrok SA Białystok z dnia 24-10-2012, w sprawie I ACa 90/12/ .

Z uwagi na przedstawione argumenty powództwo skierowane wobec pozwanej M. B. (2) należało oddalić co też Sąd uczynił w punkcie 2 wyroku.

O należnych odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 359 § 2 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. W tym zakresie Sąd w tym składzie w pełni podziela argumentację prawną przedstawioną przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu orzeczenia z dnia z dnia 12 lutego 2016 r. wydanego w sprawie II CSK 302/15. W przedmiotowym judykacie SN stwierdził, iż w przypadku niezmienności wartości wzbogacenia i utraty (wydania/zwrotu) przez uprawnionego przedmiotu wzbogacenia nie jest wykluczone żądanie odsetek od daty wezwania osoby bezpodstawnie wzbogaconej do zapłaty kwoty z tytułu tego wzbogacenia. Jak ustalono w niniejszej sprawie powódka pismem z dnia 29 września 2014 roku, powódka wezwała pozwanego M. B. (1) do zwrotu kwoty 900 złotych. Wezwanie pozwany odebrał w dniu 29 września 2014 roku. Od dnia następnego pozwany zatem pozostawał w zwłoce ze spełnieniem świadczenia.

Niezależnie od powyższego, powódka kwotę 900 złotych zwróciła Poczcie Polskiej S.A. dopiero na mocy ugody pozasądowej z dnia 17 czerwca 2014 roku, żądanie przez powódkę odsetek od dnia 3 grudnia 2013 roku, jest całkowicie niezasadne. Mając powyższe na uwadze o odsetkach orzeczono jak w punkcie pierwszym wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł jak w punkcie trzecim sentencji wyroku, działając na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. Powódka ze swoim roszczeniem skierowanym do pozwanego utrzymała się w zasadzie w całości, ulegając w swoim żądaniu jedynie w minimalnym zakresie – co do daty naliczania odsetek ustawowych. Na zasądzoną kwotę składają się: 45 zł opłata sądowa od pozwu, 17 zł opłata skarbową od pełnomocnictwa, oraz kwota 180 złotych wynagrodzenie pełnomocnika powódki.

Pozwana nie wykazała, iż poniosła jakiegokolwiek koszty postępowania. Z tego względu, nie istniała potrzeba orzekania w wyroku o kosztach postępowania co do rozstrzygnięcia żądania skierowanego do pozwanej M. B. (2).